

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 amint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyílttér scra 1 korona.

Sötét árnyak.

(T.) A közerkölcsiség nagy mérvű
 elvadulásáról tesznek bizonyosságot a mult
 vasárnap éjjel történt betyárkodások, melyek
 méltán zúditották föl a közvéleményt köz-
 biztonságunk hanyatlása iránt.

Békésen sétáló, csöndben hazatérő i-
 gyekvő előkelő polgárok támadtatnak meg
 a város belterületein lévő utcákon, kora
 este, késő éjjel egyaránt, a nélkül, hogy
 az orv, komisz támadásokra a legkisebb
 ok szolgáltatott volna, vagy a támadók,
 a betyárkodók részéről valamely ok volna
 feltételezhető.

Néhány tanító hazakiséri kolleganőjü-
 ket valamely társaságból, — máshelyen egy
 egyletből négy férfiú, köztük az elnök, a
 jegyző, két előkelő iparos, indulnak haza-
 felé s a piac egyik részén beléjük kötnek
 a duhajkodó, vad legények, — egy előkelő
 hivatalnok nejével sétál a hűs esteli lég
 élvezésére, a nőnek neki megy egy
 részegséget tettető bitang suhancz, — egy
 szépen mulatozó legényt kiszóllitanak a
 Sallay-féle ivóból s galád módon egy vas-
 doronggal fejbe ütik, hogy fejbőre leválik
 és elborítja félarcát. A Pick-féle ivóba
 beszél egy más ivóból odaténfergett siheder,
 hogy majd mindjárt lesz itt valami, csak
 had legyen bot; egy óra múlva csakugyan

leüt egy az ivóból távozó legényt.

S mindezek történnék egy éjjel, itt,
 a hol a felsőbb hatóság ama tetemes
 költségekkel járó rendeletével szemben, mely-
 ben a rendőrség szaporítására történik
 utasítás, épen e lap szerkesztője küzdött
 azon — immár a sajnálatos eseményekkel
 alaposan lezáfolt — érveléssel, hogy közren-
 dészeti ügyünk, közbiztonságunk hasonlít-
 hatlanul jobbak, mint a szomszédos vá-
 rosokéi . . .

Hát ezzel bizony hamarosan felsültünk
 és alapos okunk van a rendőrségi ügyek
 szigorubb kezelését, a közegek hathatós
 munkásságát, különösen a rendőrség fejének,
 a város birájának szakszerűbb, eréjesebb
 intézkedését sürgetni s a közbiztonsági
 intézkedések gyors, energikus alkalmazását
 követelni.

A gyors és erélyes fellépés, ez elfajult,
 közveszélyes virtuskodásokat csirájában el-
 folythatja; ellen esetben szomorú követke-
 mények fogják a lanyhaságot megbosszulni,
 mert a veszélyes helyzet felismerésével
 nemcsak a megtámadottak járhatnak pórul,
 hanem a jogos önvédelem szempontjából,
 a felháborított egyéni tisztesség és szabad-
 ság megőrzésére, megvédésére, a megtá-
 madottak is kénytelenek lesznek súlyos
 eszközökhöz nyulni, a mi pedig városunk
 hagyományos békés társadalmi rendjének

teljes felbomlásához vezetne s a miért
 hatóságunkat súlyos felelősség terhelné,
 mert az okul szolgáló durvaságok megaka-
 dályozása, elhárítása, tisztán hatósági fela-
 datot képez, itt egyesek, társadalmi ténye-
 zők mit sem tehetnek, mert arra sem
 hivatásuk nincs, sem pedig önbecsüket,
 testi épségüket, lelki nyugalmukat fel nem
 áldozhatják.

Itt a gazdálkodó ifjusághoz is van
 szavunk. Figyelmeztetjük őket a régiebb
 időkre, a midőn az ivókban oly példás rend,
 fegyelem, előzékenység és józanság uralko-
 dott, hogy a viszonyokkal kevésbé ismerő-
 sök bámulva tapasztalták; az ily mulatságo-
 kat intelligens egyének is felkeresték, gyö-
 nyörködve szemlélvén a föld munkásainak
 ártatlan, kedélyes, naiv mulatozásait, enyel-
 géseit, évődéseit, ősi szokásaikat a rend
 és fegyelem fenntartásában; tapintatukat,
 tisztelettudásukat a vendégek irányában s
 hova jutottunk rövid pár év alatt?

A hatóság pár év előtt komolyan gon-
 dolt arra, hogy a nyári vasárnapi mulato-
 zásokat korlátozza, sőt beszünteti, — egy
 tanácsi ülésben, midőn erről kellett véle-
 ményt mondani, e sorok írója küzdött azok
 végleges eltörlése ellen, azt tartva, hogy a
 földmives ifjuságnak is meg kell adni az
 alkalmat a tisztességes mulatozásra és fenn
 kell tartani ősi intézményüket mindaddig,

TÁRCZA.

Egy öreg honvéd naplója.*)

Abonyban, 1829 augusztus 21-én születtem.
 Mint szücslegény dolgoztam 1847-ben Nagyváradon.
 1848 tavaszán a Miklós-huszárok verbuváltak Vára-
 don és én fölcsaptam katonának többedmagammal.
 A Nagyváradon állomásozó Máriaissy-ezred 3. dik
 zászlóaljához a 13. dik századba osztottak be.
 Azért kéredzkedtem a Máriaissyakhoz, mert test-
 vérbátyám, János is ott szolgált a 15. ik szá-
 zadban.

Kapitányom valami Stran nevezetű volt,
 ki is a harcsterre velünk jött, de két esata után
 leköszönt és elment, azonban a szabadságharcz
 lezajlása után mégis elitelték.

Zászlóaljparancsnokunk Vetter Antal volt, ki
 később tábornok lett, ő előtte esküdtünk föl, bár
 magyarul nem tudott.

Nagyváradról juniában mentünk Orovizára,
 innen Nagy-Beckerekre, itt soká maradvá, jöttünk-
 mentünk kisebb esatákba, mindaddig, míg Erdélybe
 nem vezényeltek. Első esatánk volt Perlesznél,

*) A „Függetlenség”-ből közöljük e cikket, egy
 földink tollából, mint visszaemlékezést a nagy napokra.

itt szervianokat támadtunk meg s már délre ki
 is vertük őket a sánczokból. Itt rázta meg Vetter
 a fülemet, mert egy szerviant éppen akkor löttem
 agyon, mikor a „tüzet” lefújták. A sánczban
 elfoglalt ágyuk éppen olyanok voltak, mint a
 mieink, t. i. sárga-fekete lafettáik voltak. Ez a
 tapasztalat egy kissé meglepett bennünket s
 különféle gyanunyílvánításra adott alkalmat.

A főparancsnokunk Kiss Ernő volt s pa-
 rancsnoksága alatt állottak: a Vázák, Turszkiak
 és a Domniguelék, Danjanicscsal a Veressapkások
 és mi a Máriaissyak.

A perleszi sánczok bevétele után ismét
 csak Nagy-Beckerekre vonultunk s itt vettük
 a hírt, hogy a szervianok Nagy-Kikindán vannak,
 mi tehát, félzászlóalj, három ágyuval és némi
 lovassággal Kikindára mentünk, de az elsánczolt
 szerbeket nem tudtuk elüzni, mert ide nagyobb
 erő kellett volna; visszavertek bennünket s egy
 közeli magyar faluban (ha jól emlékszem: Torda)
 töltöttük az éjszakát.

Másnap hajnalban Vetter jött segítségünkre,
 vele jött a mi zászlóaljunk visszamaradt másik
 fele is Stran kapitánnyal, ki zászlóalj parancs-
 nokunk volt. Ekkor meg akartuk támadni Kikindát,
 de biz' a szerbek éjjel elvonultak, táboruk helyén

hajmeresztő kegyetlenkedésük nyomát hagyva.
 Vagy ötven becsületes sváb felkonczolt tetemét
 találtuk a táboruk helyén temetetlenül.

Kikindáról ismét visszamentünk Nagy-Kanizsa
 mellé Ernesztdorfba, ahol csak a mi századunk
 volt. Az egész falu üres volt, alig találtunk benne
 20 lelket. Itt soká tartózkodtunk s előörsi szolgál-
 latokat teljesítettünk. — Egyszer kora hajnalban
 Tamasovicsból a szerbek támadást intéztek elle-
 nünk, ki is szorítottak bennünket a faluból, de
 egy óra múlva ismét visszafoglaltuk. Ernesztdorf-
 ban honvédek váltottak fel bennünket s mi Nagy-
 Beckerekre mentünk vissza, innen zászlóaljunk
 a huszárokkal együtt elküldetett Zichidorfba, hol
 pár nap múlva Versecz felől a veressapkások
 megtámadták Alibunárt, bevettük és felegettük.
 — Innen a veressapkások Verseczre, mi pedig
 visszamentünk Zichidorfba s innen Nagy-Beck-
 erekre.

Néhány nap múlva hire jött, hogy Kiss
 Ernőnek jaloméri kastélyát kirabolták, éjjel oda
 küldtünk s pár órai tüzelés után elűztük a
 szerbeket, de már akkor a kastélyt kirabolták,
 fel ugyan nem gyújtották, hanem mindent elhord-
 tak s ajtókat, ablakokat összezuztak.

Innen ismét visszamentünk Nagy-Beckerekre

míg azoknak beszüntetésére alapos ok fenn nem forog.

Ez az elv győzött is, de sajnos, mind-sűrűbben merülnek fel okok amaz elvek eloltására, mert az ifjuság régi, példás erkölse megromlott s többé nem igen lehet bizalom intézményeik iránt.

Száljanak magukba, ébredjen föl bennük a társadalmi rend iránt való érzék, az egyéni tisztesség és az önbecsülés magasztos érzése, lökjék ki maguk közül azokat, a kik erre nem képesek, a kikből végkép kihalt a jóézés és meglássák, hogy ezek is megjavulnak, azok pedig, a kiknek még is csak meg van a hatalmuk, erejük és akarata a szertelenségek megtorlására, jó akaratallal fogják támogatni régi, ősi, tisztességes intézményeiket.

Ugy is nehéz az élet, elég küzdeni a megélhetésért magáért, ne küzködjének tehát az általuk oktanul felidézett bajokkal is és különösen ne rontsák meg pihenésre szánt nagyon, de nagyon kevés idejüket.

Ezt a tanácsunkat pedig vegyék jóakarattal, mert ezt saját jól felfogott érdekükbe tesszük, s ez kötelességünk is, mert: „Aki megtartóztatja az ő vesszejét, gyűlöli az ő fiát, aki pedig szereti azt, megkeresi őt fényítéssel. (Példa beszédek könyve: 13. 24.)

Ünnepélyes közgyűlés.

Az a mozgalom, melyet az aesthetikai társaság, Kossuth Lajos születése 100-ik évfordulójának megünneplése iránt indított, széles körben viszhangra lett.

Mult szombaton e tárgyban szerkesztőnk értekezletre hívta össze városunk kultur köreinek elnökeit, melyen az aesthetikai társaság által megállapított program elfogadtatott.

Teszary László indítványára azonban az értekezlet kimondotta, hogy az ünnepély rendezését a város képviselőtestületének hatáskörébe utalja s felkérte a jelenlevő Palásti Pál bírót, hogy a lehetőleg legrövidebb idő alatt e tárgyban közgyűlést hívjon össze és megbizta szerkesztőnköt,

— egy idő óta ekkor már fagyok jártak — s Ernesztdorf felől támadtuk Tamasoviczot; az első támadásunk nem sikerült, pedig nem tudom kinek az agyában szülemlett az meg, hogy minden embernek az egész zászlóaljban egy-egy porció szénát adtak, amit feltűzve a szuronyra, vinnünk kellett. Ezen szénával akarták a sánczot behánytatni, hogy könnyebben juthassunk át rajta, de a sánczokig mégsem juthatunk, mert az ellenség igen jól tüzelt s különösen használta a 3 fontos ágyukat. Mi pedig puskalövésnyire jutván, mégis használhattuk a szénát mert leraktuk és mellvédek használva, mellőle lödöttünk. Ekkor tehát visszaverettünk, de egy hét mulva ismét támadtuk Tomaszoviczot. A Bégán hidat vertek, hogy egy részünk a hidon áthatolva, hátulról támadhassa Tomaszoviczot, mi pedig szembe támadtunk, de a nagy köd miatt fel kellett hagynunk a támadással, ismét visszavonultunk Nagy-Becserekre.

Körülbelül tíz nap mulva harmadszor támadtuk Tomaszoviczot, mi ekkor a balszárnyon voltunk s oly közel állítottak bennünket a sánczhoz, hogy a sánczokon levő szerbeket színről színre láthattuk. Lövést nem váltottunk egymással.

Varga Gábor.

(Folyt. köv.)

hogy ezen közgyűlés elé az ünnepély tárgyában indítványt tegyen s a már megállapított programra nézve határozati javaslatot terjeszzen elő.

A közgyűlés kedden délután tartatott meg, melyre képviselőink igen szép számban jelentek meg.

Palásti Pál bíró, mint elnök — a gyűlést megnyitván, Papp Péter jegyző olvasta föl az ünnepély méltatását, majd fölolvasta szerkesztőnknek a következő indítványt, illetőleg határozati javaslatát:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Szerte e hazában készül a magyar nép, legnagyobb fia, Kossuth Lajos születésének 100-ik évfordulóját megünnepelni.

Ebből a magasztos nemzeti ünnepből ki kell venni nekünk is részünket, ünnepet kell nekünk is szentelnünk ama nagy férfi emlékének, a ki e hazának az újabb kor legnagyobb államférfia volt, a ki az elnyomasztásban a szabadságot, a kaszt uralma alól a törvény előtti egyenlőséget, a hazaszeretben a testvériséget megteremtette, a nemzeti becsületet megvédte és a ki ama magasztos, szent elvek martirjaként idegenben fejezte be dicsőséges életét.

Városunk kultur körei elnökeinek értekezlete megbizásából indítványt teszek, szeptember 19-ik napjának megünneplésére és a következő határozati javaslatot terjesztem elő, kérve annak elfogadását:

Abony város képviselőtestületének, a mai napra e tárgyban összehívott közgyűlése, egyhangulag elhatározza, hogy Kossuth Lajos, halhatatlan emlékü nagy hazánk fia születésének 100-ik évfordulóján, a folyó szeptember hó 19 napján emlékünnepelet rendez; felkéri az összes iskolai hatóságokat, hogy e napon iskolai szünetek tartassanak, az összes növendékek a Kossuth téri ünnepélyre kivezettsenek; felkéri továbbá az összes lelkész urakat, hogy e napon megfelelő sorrendben, — hogy azokon a lakosság részt vehessen — istentiszteleteket tartani sziveskedjenek; — felkéri végül az összes kereskedőket, iparosokat, hogy az előbbieket az istentiszteletek alatt és a délutáni ünnepély alkalmával üzleteiket bezárják, az utóbbiak pedig munkaszünetet tartanak, — felhívja a lakosságot, hogy házaikat, az ünnepély emelésére lehetőleg fellobogózzák, este pedig 7—8 óra között az egész város területén ablakaikat kivilágítsák. Felkéri továbbá a helybeli dalkarokat, — tiszt. Makay Lajos ev. ref. lelkész urat, Temesközy Gerzson szerkesztőt, Rithnovszky Antal főkantort és Dobozy Kálmán pénztárosti tisztviselő urakat egy délután 3 órakor tartandó hazafias ünnepélyen való közreműködésre, a város lakosságát és az összes egyleteket, zászlóik alatt, azon való részvétellel.

Az ünnepély költségei gyűjtés által fedeztetnek, az esetleg megmaradó összeg a Kossuth szobor alap javára fordittatik.

Abony, 1902. szeptember 1.

hazafias üdvözléssel:

TEMESKÖZY GERZSON

szerkesztő,
közgyűlési tag.

A közgyűlés ezen indítványt, illetőleg határozati javaslatot egyhangulag elfogadta, csupán azon változtatással, hogy az ünnepély költségeit a város közpénztárából fedezi.

Az Isten tiszteletek tartására vonatkozólag a jelenlevő Ft. Lévay Mihály apát és Nt. Szánthó Elek ev. ref. lelkész nyomban felkértek, kik is kijelentették, hogy Isten tiszteleteket készséggel szolgáltatnak, e tárgyban Nt. Blumgrund Naftali rabbi írásbelileg fog felkérteni.

Az Isten tiszteletek ideje a következőleg állapították meg: d. e. 8 órakor a róm. kath. templomban, 9 órakor az ev. ref. és 10 órakor az izraelita templomban.

Ezután az ünnepély rendezésére bíró, a két jegyző, Temesközy Gerzson és Komáromy József tagokból álló bizottság küldetett ki.

MI UJSAG?

— **Kérelem.** Fölkérjük az üzlettulajdonos urakat, hogy e hó 19-én, a Kossuth emlékünnepe alkalmával kirakataikat Kossuth Lajos életnagyságu arczképével, nemzetiszín szalagokkal körítve, feldíszíteni sziveskedjenek. Egy arczképpel mi is szolgálunk s hisszük, hogy ily képeket egyleteink is bocsátanak üzlettulajdonosaink rendelkezésére.

SZERK.

— **Egy lap jubileuma.** A „Nagykőrösi Hirlapok“ e hóban tölti be 25. évét megindításának, mely hosszú idő alatt azt mindig Tóth József ügyvéd, a jeles tehetségű író szerkesztette. Ugy lapársunkat, mint az ideális lelkületű s nagytehetségű szerkesztőjét, Tóth Józsefet meleg karitársi szeretettel üdvözlöljük s kívánunk erőt, kitartást további munkásságára a kultura fejlesztésében.

— **Házasság.** Közkedveltségben állott volt szolgabiránk, jelenleg Ráczkevei főszolgabiró, Rudnyánszky Lászlónak elvált nejét, Tarsay Mária-t, Filotás Ferencz huszár főhadnagy fogja legközelebb oltárhoz vezetni. Boldogságot kívánunk az új frigyhez.

— **Eljegyzés.** Özvegy Richter Jakabné bájos leányát, Richter Jusztikat eljegyezte Békési Gyula államépítészeti hivatalnok Budapestről.

— **Gyászmise.** Néhai Erzsébet királynéért a város által alapított szent mise 10-én, szerdán reggel 8 órakor lesz. E kegyeletes istentiszteletre az összes hivatalok képviselői, a tanács, a katonaság, a tantestületek, csendőrség s az iskolák növendékei is kifognak vonulni.

— **Képviselőnk a Lenau-ünnepen.**

A csatádi Lenau-ünnepség kedves epizódja volt az a bucsuszerű ünnepség, melylyel a falu és környékének lakossága fejezte be a napot. A csatádkörnyéki falvak bucsuin hagyományos szokás a májusfára való arverelés. A legtöbbit ígérő az előtánczos jogát váltja meg vele magának. Ezuttal Gehl Jóska, Gehl Mátyásnak, a Lenau-emléktábla ajándékozójának fiáé lett a májusfa 130 forintért s a legény rögtön tánczra is vitte a falu legszebb leányát, Gehl Erzsikét. Az ünnepségre megjelent fővárosi urak nagy gyönyörűséggel nezték a nem minden napi látványt, a míg csak a fiatal Gehl gondolt egyet és Szemere miniszteri titkár elé perditette tánczosnőjét. A titkár urat igen meglepte a váratlan helyzet s mivel hogy nem mozdult, bizonyos izgatottság kezdett már támadni a legények között. Ekkor Gulner Gyula államtitkár, szeretett országos képviselőnk oldotta meg a kérdést; hamarosan elkapta a szép parasztleányt s a következő pillanatban már járta is vele vígan. Az államtitkár képviselőnk példáját persze követte az egész társaság s néhány percz mulva ott keríngott egy-egy szép sváb leánykával Herczeg Ferencz képviselő, Dellimanics alispán, Rónay Fülöp dr., Steiner, Lendl dr. országgyűlési képviselők. A csatádi leányok hihetőleg soká emlégetik uri tánczosaikat.

— **Gyűlés.** A „Kath. Olvasóegylet“ választmányá ma délután 4 órakor a „Kossuth ünnepély“ ügyében Király János elnöklete alatt gyűlést tart. Amint halljuk, az egylet banquettel is óhajt áldozni a nagy hazafi nagy emlékének.

— **Püspöki biztos.** A szolnoki m. kir. állami főgymnasiumhoz a róm. kath. hittan-tanítás ellenőrzésére, az évvégi osztály és érettségi vizsgálatokra püspöki biztosul Csáky Károly gróf váci püspök szép tartalmu leiratham Ft. Lévay Apát-esperes-tanfelügyelő, abonyi plebánost nevezte ki.

— E kitüntetés újabb bizonyítéka annak, hogy az abonyi kath. hitközség apát-plebánosa a hittani tudományokban is előkelő helyet foglal el a váci egyházmegyében. — Ez újabb kinevezés kedves alkalom nekünk, hogy ismétellen a legőszintébb érzéssel üdvözlöljük a kitüntetett főpapot, nagy szakismeretet s gondos körültekintést igénylő bizalmi állásában.

— **Szépét a hasznossal.** A szeptember 19-iki hazafias ünnepély alkalmával — mint hírlík — a színházban is tartatnék egy zárt ünnepély, melyen allegorikus képek, dalok stb. mutatnának be. Nagyon szép volna, legalább a tetszés szerinti belépti díjból jutna valami a Kossuth szobor alapjára is. Erre az estélyre Temesközy Gerzson szerkesztő egy Turul dalt írt, mely allegorikus képpel lenne előadva.

— **Tanúgy.** Az állami polgári iskolához ujonnan Dallos Elek nevezetett ki segédtanári minőségben, ki hivatalát e héten el is foglalta. Kontulyné tanárnő, betegsége miatt egy havi szabadságot folyamodott.

— **Oltáregylet.** Ft. Léva Apát-esperes-plebánus alig két éve, hogy az abonyi kath. egyházközség élén áll s immár a második egyület szervezi a hitélet fejlesztésére. Az első, amit a múlt évben alkotott „Jézus szent szíve társasága” nevet viseli; a második, a melynek végleges szervezése érdekében a mai napra hívott össze mintegy 40 előkelő — több magasrangú — hölgyből álló értekezletet — „Oltáregylet” néven fog szerepelni, melynek ezéjja az alábbi meghívóból tűnik ki: „Gróf Csáky Károly püspök ur lángbuzgalmá egyházmegyénkben is felélesztvén a szeretet tüzét a legméltóságosabb Oltáriszentség iránt a szívekben, helyben is megalakult e ezéjből az Oltáregylet, melynek érdekében Nagyságodat (urhölgyet), esetleg hozzátartozói közül az érdeklődőket f. hó 7-én d. u. 6 órára a plebánián tartandó értekezletre tisztelettel meghívom. Abony, 1902. szept. 4. Léva Mihály.”

— **Kisasszony napja.** A róm. kath. egyház Szűz Mária születése emlékezetére, f. hó 8-án „Kisasszony napja” ünnepét üli. — Máskor e napon zöld buza szokta ékesíteni a határt, a mostani időjárás mellett azonban még a tarló-töréssel sem készülhetek el, oly aszaló szárazság uralkodik. — A fecskék, a melyeknek vándorlása állítólag e napon kezdődik, bizonyára betartják a rendet, elvonulnak tollunk más hazába „ahol zöld a föld” s az időjárás „nem oly mostoha.”

— **Öngyilkossági kísérlet.** Szerdán este későn egy munkás forina nő beleugrott a vásártéri kutba. Az esetet a szomszédok rögtön észrevették s serényen a mentéshez láttak. Alig huzták ki az életunt asszonyt s tették le a földre, ill a berek, nádak erek . . . eltűnt a sötétben. Az elámult életmentők aztán lámpásokkal indultak keresésére, de bizony nem találták meg sehol s így nem tudhatni, ki volt a ki ily primitív módon akart az élettől megválni.

— **Jus usque tandem.** Évek óta állandó megbotrányozásnak tárgya a Pinter-féle házból a piacztérre kivezetett esatorna, mely onnan a szennyvizet vezeli le épen a mészárosok és hentesek áruasztalai elé, megfertőzve vele a levegőt, az eladásra kerülő hus árut, tühretelenné téve a közeli boltokban tartózkodást. A hatóságok nem veszik észre ezen ugy aethetici, mint egészségi szempontból helytelen állapotot, pedig milyen könnyen s kevés költséggel le lehetne ezen szennyvizet vezetni, a Busztin-féle udvaron át, a Sivó, ref. egyház és b. Weigelsperg kertek alján elhuzódó árokba. Értesülésünk szerint ezért újabban panasz is lessz benyújtva a városi előljáráshoz. Kiváncsiak vagyunk, vajon el lesz-e rendelve, hogy a városi mérnök ezen szennyviz levezetésére tervet készítsen s a város főterét elcsufító, külömben nagyon kellemetlen szennyvíz kiömlés a piacztérről eltűnjék.

— **A ceglédi Kossuth-szobor leleplezésének** végleges és teljes programját mely szept. 18-ikán lesz, a következőkben adjuk: 1. Reggel 7 és fél órakor diszközgyűlés a városháza nagy termében. 2. 8 órakor isteni tisztelet mind a négy templomban. 3. Isteni tisztelet után gyülekezés az Árpád-téren. 4. Szózat. Éneklük az egyesített énekkar és az iskolás gyermekek. 5. Óda Szavalja a szerző: Szaboleska Mihály ref. lelkész. 6. Kossuth himnusz. Éneklük az egyesített dalkar. 7. „Fohász” Előadja a szerző: Rákosi Viktor oisz. képviselő. 8. „Szent a föld itt.” Éneklük az egyesített dalkar. 9. Ünnepi beszéd. Tartja Takács József helybeli ev. ref. lelkész. 10. Gubonya Ferencz polgármester a szobrot átveszi. 11. Hymnusz. Éneklük a dalkar a közönséggel és gyermekekkel. 12. 1 órakor társas ebéd a népkörben. Délután 4 órakor népünnepe a vásártéren, 7 órakor diszeloadás a színházban.

Megvagyunk győződve hogy városunkból és többen örömmel és lelkesedéssel fognak részt venni az ünneplésben. Abonyból a függetlenségi 48-as kör és a Népkör testületileg, zászlóik alatt fognak az ünnepeyen részt venni, a függetlenségi kör pedig díszes koszorút is fog a szoborra helyezni.

— **Tanúlság a szomszédból.** Szabados Mátyás szolnoki lakos folyó hó 26-án azon kíváncsággal állított be a rendőrkapitánysághoz, hogy a kapitány hívassa fel fiát és pofozza fel, vagy valamelyik rendőrrel jól veresse el, mert ő nem bír vele és viszont nagyon fél tőle. A kapitány természetesen nem teljesíthette a furcsa kíváncsá-

got, szomorúan hazaballagott hát Szabados. Otthon azután aggodalma borzalmas valóra vált, mert édes gyermeke őt verte össze és ráadásul a szemét is kiszurta. A szerencsétlen apát a vármegyei kórházban ápolják.

— **Csalnak.** Az 50 koronás bankjegyekkel vakmerő csalásokat követnek el vásárokon, piacokon. Egész nyiltan olvassák oda a tudatlan népnek az 50 koronást 50 frt fejébe. A bankó jó nagy, rajta van az 50-es szám is, amit a magyar megismer. Azt, hogy e szám után korona vagy frt. van-e írva, már nem tudja s így tanul a maga kárán.

— **Ujítás a bográr-iparban.** Oroszországban újabb időben, a kocsikerék-talpkat formán hajlítva, egy darabból kiszitlik, melynek a keleten találtak piztot.

— **Gyors igazság szolgáltatás.** Vezérekünkben foglalkozunk a múlt vasárnap éjjele brutalitásokkal, melyek két hőst, — a kik Tantossy Kálmánt és testvéreit, valamint Galó Pált támadták meg — már más nap hétfőn a csendőrség előállította. Ney Géza szolgabíró pedig azonnal, 100—100 korona pénzbüntetésre ítélte őket. A többi tetteseket nyomozák.

— **Czimbalom tanítás.** Farkas János szolnoki czimbalmos, kottából való tanításra ajánlkozik, heti három óraadásért havonként 10 frtért. Ha 10—12 tanítvány jelentkezik, az oktatást megkezdi. Lakás Szolnok, Tündér-utca.

— **Ezer korona az ébresztő-órán.** Megjelent a szolnoki rendőrségen a minap Hoczopán nevű román lókereskedő s elpanaszolta, hogy elrabolták háromezer koronáját. Elmondta, hogy a vonaton megbarátkozott egy iparoslegényvel, a ki aztán elvitte Szolnokon mulatni. Egy sötét utcán a legény és két czimborája lelepte a földre s elvette a tárczáját. Hajduska rendőrbiztos kiderítette, hogy Hoczopán utitársa Szabó Lajos volt, a ki még a vonatról táviratozott két pajtásának, Szántó Antal fodrásznak és K. Nagy István cipésznek, hogy várják meg az állomáson, mert gazdag vendéget hoz. A rendőrbiztos letartóztatta őket, Szabó Lajos azonban megszökött a pénz egy részével. Nagy Istvánnál házkutatást tartottak, a mely már-már sikertelen volt, a mikor egyszerre megszólalt az ébresztő-óra.

— Ejnye, de tompa a csöngetője — jegyezte meg a rendőrbiztos.

— Talán megbűlt — szölt Nagy István tréfásan.

A rendőrbiztos azonban nem vette tréfára a dolgot, hanem gyanupörrel élve, szétszedte az órát s ezer koronát talált benne bankjegyekben. A kárvallott román lókereskedő pénze volt.

— **Utazás a váróteremben.** Egy nagy alföldi városban történt ez eset. A minap egy szegény tanyai asszony ballagott be a városba, a kezében kosár, a vállán batyu. Az utcán megállt és élénken érdeklődött: merre van a vasút? A jó asszony életében se ült vonaton, pedig hát sürgőnyt kapott most, hogy nagy beteg az anyja, a ki egy hete, hogy Nagyváradra jött atyafilátni. Bizony nagy sor a szegény tanyai asszonynak, a ki megkorosodott becsületben, de még nem tette a lábát arra a hunczfut alkalmatosságra, a melyikről azt se lehet tudni: ki huzza, mi huzza, mégis ugy szalad, hogy azt mondják, az ember azt se tudja a nagy sebességben, megy-e vagy egyhelyben áll. Arra már otthon kioktatták a derék asszonyt, hogy jegyet kell venni, még pedig harmad osztályu bilétát. Az oktatást nem is felejtette el, bár tele volt a lelke nyugtalansággal. Szerencsésen eljutott a vasúthoz. Ott aztán megkérdezte tisztesseggel a szolgától: hol mérik a jegyet. Az az ur pedig, a ki a fene kis ablak mögött ült, jókedvében kifaggatta: hová szándékozik.

— Váradra instálom, a szegény szüelim betegágyához.

A jegy hát megkerült volna, nem is kértek többet érte, mint a mennyit otthon mondtak. Most már csak egy volt hátra: megtalálni a harmadik osztályt. Az asszony megint a szolgálhoz fordult, a ki jó ember volt, szívesen megmutatta a harmadik osztályu várótermet. A tanyai asszony bevonult, leült szépen a padra, a kosarat, melyót a pad alá tette, aztán várt esöndben, nyugodtan, míg odakint zörgött, fütörészelt a sok istenverte vonat. És ült-ült, csak üldögélt. A tanyai ember nem türelmetlen. Egyik félóra mult a másik után. A jó asszony föl sem kelt az ültéből. Lassan beakonyodott, este lett, a lámpát is meggyújtották. A derék néni nyugtalanul nézegetett az ajtó

felé, de nem szólt, míg végre a szolgának föltűnt a dolog.

— Hát kend mit ül itt dél óta, néném!

Az asszony válla közzé huzta a fejét s panaszos hangon mondta:

— Csak várom, hogy mikor leszünk Váradon. Azóta bizony szekeren is oda értünk volna.

— **Bosnyák közmondások.** Szegény ember azt is megköszöni, ha a kutya ráugat. Nagy urak, kutyák nyitva hagyják az ajtót. Gazdag embernek az ökre is bölcs. Ugy etesd a lovat, mint a testvéredet, de ugy hajszold, mint az ellenségedet. Széles szegyi lovat, karsu feleséget válaszs. Se hal, se vendég nem jó, ha már harmadnapos. — Az asszonyról szólnak a következő közmondások: Az asszonynak annál nagyobb a becsülete, mennél kisebb a nyelve. Éltel, ütletet ne sajnálj az asszonytól. Az első feleség az urát félti, a másodikat az ura félti. Az asszony akkor nevet, amikor tud, akkor sir, amikor akar.

— **Uj irány a kisiparosoknak nyújtandó állami segélyezés körül.** Egy felmerült esetben egy iparos munkagép adományozása iránti kérelmének elintézése alkalmából, a kereskedelmi miniszter egész uj módját állapította meg a kisiparosoknak nyújtandó munkagéppel való segélyezését. Kimondotta, hogy oly munkagépeknek segélyképeni kiosztását, a melyek segélyével az ugyanabban a helységekben a hasonszakmabelieknek versenyképességét károsan befolyásolná, nem adományoz jövőre, hanem hajlandó volna oly intézmények létesítéséhez hozzájárulni, sőt olyant kezdeményezni és anyagilag támogatni, a mely a hasonszakmabeliek összeségének hasznára válik, Ezen uj irány a közműhelyi intézménynek országszerte leendő megteremtését célozza, Mi nagy jelentőségűnek és az iparosságra nézve nagy fontosságúnak tartjuk az uj irányt.

— **Fényképészet.** Lukács I. ügyes fényképész városunkban megtelepedett s műtermét Bedekovich Lajos házában a vendéglő mellett berendezte. Készít életnagyságú fényképeket is. Ajánljuk olvasóink szives figyelmébe.

— **Tömeges behívások a katonasághoz.** Szokatlan föltűnést okoz, hogy a 37 gyalogezrednél egy év leforgása alatt az összes tartalékos és póttartalékos katonákat fegyvergyakorlatra hívják be. Eddig mindenkor a közös hadseregben ugy mint a honvédségnél kétévénként vonultak be a rezervisták, a kiket most minden tekintet nélkül a sorozási évre, beszólitanak. Legföltűnőbb, hogy a lovasságnál, hol ezideig csak kivételes esetekben, s akkor is kaszárnyai szolgálatra hívták be a tartalékosokat, most az összes tartalékosok behívót kaptak és pedig fegyvergyakorlatra. Nem csak a közös hadsereghez, de a nagyváradi 4. honvédgyalogezredhez is tömegesen hívják be a tartalékosokat a kik közül 1400 vount be most gyakorlatra. Miniszteri rendelet szerint eddig a nyári nagy munka idején mellőzték a behívásokat, míg most ez a humánus intézkedés is érvényét veszttette s a cséplés mellől szólítják be ujjaképzésre a tartalékos katonákat. A katonák körében, a hol az újabb intézkedés hátterében fontos politikai motívumot vélnek látni, beszélnek a hadügyminiszter egy minapi rendeletéről, a mely meghagyja, hogy az összes sorozási évfolyamok tartalékosait egy év alatt be kell hívni és ujra kell kiképezni.

— **A nikotin mérgezésről.** A nikotinmérgezés, különösen akkor, ha ismétlődik, az idegrendszert támadja meg. Nevezetesen azokat az idegeket, amelyek a szív működést szabályozzák, továbbá a látóidegeket. Kevésbé állandó az idült dohánymérgezés romboló hatása a bémozgató idegekre, amely, hogy ha bekövetkezik, ugy hosszadalmasabb gyomor-bélhurutot és makacs szorulást hoz létre. As idült dohánymérgezés tünetei között leggyakoribbak a szívbeidegzés zavarai. A mérték-telen dohányosok egy része önmagán veszi észre, hogy szíve időnkint szabálytalanul dobog, neki-nekiiramodik, közben egy-egy pillanatra fennakad; más esetekben a szívverés üteme egyenletes marad, azonban időnkint oly szapora, mint a zsebbóra ketyegése. Ezekkel a szív működési zavarokkal egyideűleg a dohánymérgezett általános testi, érzése is megromlik; bizonytalan félelem, halálsejtelelem, fuldokló szorongás és levegőszomjuság lépnek fel, emellett a homlokot gyakran hideg veriték lepi el, szédülés és általános bágyadtság jelentkezik. A legtöbben csak a közérzés ez itt leirt zavarait észlelik és tudják elpanaszolni, azt pedig, hogy ezek okát a rendetlen szív működés képezi, csak kevesen veszik észre, vagy csak akkor, ha a szakértő orvos kérdezősködése reá tereli a fi-

gyelmet. Ezek a jelenségek nem állandóak, hanem csak rövid ideig tartanak, mint muló rohamok, vagy rosszullétek, amelyek leginkább az esti nyugalomratérés és elalvás közötti időben lépnek fel, vagy napközben is, főképp egy erősebb szivar, vagy pipadohány elszívása után. De vannak ám állandó tünetei is az idült dohánymérgezésnek, A mértéktelen dohányos állandó gyengeséget érez. lábai gyengék és térdben reszketnek; szeme gyengül, mindenütt, ahova tekint, egy homályos foltot lát, amelyiket mindig éppen azt a helyet takarja el, amelyiket a legjobban akar megnézni és ez a homály mindig nagybodlik, mignem látását egészen elhomályosítja. a vakság fekete fátyolát borítja rá. De még az a szem is, amelyiket nem fenyeget a vakság, szenved a dohányfüsttől: folytonosan gyuladt, ég, mintha homokot, vagy paprikát szórtak volna beléje. Aztán az idegességnek azok a változatos tünetei, amelyeket az, akit megtámadtak, nem annyira betegségnek, mint inkább szenvedelmes állapotnak érez. Elhagyja jókedve, életvidorsága, minden bántja, semmi sem okoz igazi örömet: az étel nem izlik, az alvás fel nem tüdi: időnkint ismétlődő szívdobogásai a hirtelen halál félelmes gondolatát lopják lelkébe. Mind ez a rossz érzés, amely, mint felhő veszi őt körül, csak akkor tűnik el egy-egy negyedóra, amikor gyilkos mérgeinek, dohányának füstjével veszi magát körül, hogy ne lássa, ne érezze azt a másik felhőt, amelyik hivebb hozzá, mert el nem bagyja, sőt mindig szorosabban simul hozzá és fojtogatja élet-erejét. Még sem kell ám hinni, hogy a dohányzás olyan nagy rossz, ami ellen tüzzel-vassal hadat kell viselnünk. Habár az aki hozzá, szokott sohasem nélkülözi, még semmondható ártalmasnak, ha mértékkel élvezük. Hogy mennyi az okos mértéke, az nagyon függ az emberek egyéniségétől, no meg a dohányzás módjától. (P. N.)

— **Egy borbély tanoncz felvétetik Lázár Arnold borbély és fodrász üzletében.**

Hirdetmény.

özv. Novák Tóbiásné $\frac{3}{4}$ telek földje, mely a Csörögi dűlejében fekszik 1902 év szeptember hó 29-én kezdődő 3 évi időtartamra bérbeadó, vagyis 1905 év szeptember 29-ik önkéntes árverésen haszonbérbe adatik; az árverés özv. Novák Tabiásné lakásán Abonyban 1902. év szeptember 7-én délután 3 órakor fog megtartatni. Bővebb értesítés a bérbeadónál kapható.

Fényképészeti műterem megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Abonyban a Bedkovits-féle házban, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

fényképészeti műtermet

építettem.

Készítek mindenféle nagyságu és kivitelű fényképeket a legolcsóbb árak mellett.

Felvételeket eszközlök házon kívül is, valamint régi fényképekről másolatokat élet nagyságban.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri kiváló tisztelettel

LUKÁCS I.

fényképész.

Egy jó családból való fiu felvétetik nyomdász tanulónak, lapunk kiadóhivatalában.

Nagy bútor eladás!

Rendkívül olcsó árak!

JELINEK B. A. és FIA

butor-áruházában

Budapest, VII. Kerepesi-ut 8. földszinti helyiségek.

SZERDAHELYI JÁNOS

könyvnyomdája, könyv-, papir- és irodaszerkereskedése
Abonyban.

Van szerencsém a t. szülőket értesíteni, hogy az e hóban kezdődő új iskolai évben fiú és leány polgári iskolai, valamint az összes elemi iskolai tankönyvek a legolcsóbb árban kaphatók lesznek üzletemben.

Tisztelettel

Szerdahelyi János.

HIRDETMEŒY.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy intézetünk ezentúl földbirtokokra jelzalogos bekebelezése mellett tőkét és kamatot magukban foglaló törlesztéses kölcsönöket is engedélyez. — Ezen kölcsönök

4 és 4 $\frac{1}{2}$ százalékos kamat

alapján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendők vissza.

A 4 százalékos kamatuakra nézve:

100 kor. után	25 év alatt	7 kor.	30 fill.
" "	" "	" "	" "
" "	" "	" "	" "
" "	" "	" "	" "
" "	" "	" "	" "
" "	" "	" "	" "

A 4 $\frac{1}{2}$ százalékos kamatuakra nézve:

100 kor. után	25 év alatt	7 kor.	55 fill.
" "	" "	" "	" "
" "	" "	" "	" "
" "	" "	" "	" "
" "	" "	" "	" "
" "	" "	" "	" "

Ezen összegekben úgy a tőketörlesztés mint a kamat bennfoglaltatik és semmiféle kezelési költség nem számittatik. Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

3-5

Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál

A CZEGLÉDI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK
(Városház épület.)

kölcsönök leggyorsabb és legolcsóbb eszközlése

házakra, földekre

4 $\frac{1}{2}$ %-os kamat mellett **50 évre is.** Kizárólag **utólagos** jutalék-fizetés ellenében,

ugyszintén **köz- és magántisztviselőknek, katonatiszteknek, kereskedőknek, iparosoknak és minden hitelképes egyénnek** discréten eszközöl hitelt

SOMOGYI BANKIRODA

bej. cég.

Budapest, VI. ker., Próféta-utca 5. szám.

(Válaszbélyeg csatolandó.)